

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE
JANA PAVLA II.
K POSTNÍ DOBĚ 2005

VYDALA ČESKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE
PRAHA 2005
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

Drazí bratři a sestry!

1. Každý rok se nám nabízí postní doba jako doba vhodná pro zintenzivnění modlitby a pokání a otevření srdce k poslušnému přijetí Boží vůle. V ní je nám ukázána duchovní cesta, která nás připraví na znovuprožití velkého tajemství Kristovy smrti a vzkříšení, především prostřednictvím vytrvalejšího naslouchání Božímu slovu a obětavějšímu umrtvování, díky němuž se může rozšířit pomoc bližnímu v nouzi.

Mým přáním je nabídnout vám tento rok, drazí bratři a sestry, téma aktuální jako nikdy předtím, dobře vyjádřené následujícími verši z Deuteronomia: „*Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů.*“ (Dt 30,20) To jsou slova, kterými se Mojžíš obrátil na lid, aby jej pozval k uzavření smlouvy s Hospodinem v moabském kraji, „*abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, poslouchal ho a přimkl se k němu.*“ (Dt 30,19-20) Věrnost této Boží smlouvě je pro Izraelity zárukou budoucnosti, „*abys mohl sídlit v zemi, o které přísahal Hospodin tvým otcům, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.*“ (Dt 30,20) Dosáhnout věku dospělosti je v biblickém chápání znamením žehnající dobrotivosti Nejvyššího. Dlouhověkost se tak jeví jako zvláštní Boží dar.

Chtěl bych vyzvat k uvažování o tomto tématu během postní doby, k prohloubení vědomí úkolu, ke kterému jsou ve společnosti a v církvi povoláni staří lidé, a připravit tak jejich mysl na srdečné přijetí, které jim vždy patří. V dnešní společnosti, také díky přínosu vědy a medicíny, jsme účastni prodlužování lidského života a následně rostoucího počtu starých lidí. To si vyžaduje věnovat zvláštní pozornost lidem tzv. „třetího“ věku, aby se jim pomohlo žít naplno jejich možností, a dát je tak do služeb celé společnosti. Pěče o staré lidi, především když procházejí těžkými obdobími, musí mít místo v srdcích věřících, zejména v církevních komunitách západní společnosti, kde je tento problém zvláště přítomen.

2. Lidský život je vzácným darem, který je nutné milovat a bránit v každé jeho fázi. Příkázání „Nezabiješ!“ žádá, aby byl stále ctěn a podporován, od svého začátku až po svůj přirozený konec. Je to příkázání, které platí, i když se dostaví nemoc a když ztráta sil omezí lidské bytí v jeho samostatnosti. Jestliže bude stáří se svými nevyhnutelnými obtížemi vážně přijato ve světle víry, může se stát drahou příležitostí pro lepší pochopení tajemství kříže, který dává plný smysl lidské existenci.

Starý člověk potřebuje být pochopen a potřebuje pomoc v této perspektivě. Přeji si zde vyjádřit své uznání všem, kteří se snaží, aby vyšli vstříc těmto požadavkům, a vybízím také další ochotné spolupracovníky, aby využili postní dobu pro svůj osobní přínos. To dovolí mnohým starým lidem, aby se necítili pro společenství a někdy také pro vlastní rodiny jako zátěž v osamocení, které je vystavuje pokušení uzavřenosti a malomyslnosti.

Je třeba, aby ve veřejném mínění rostlo vědomí, že staří lidé v každém případě představují zdroj ke zhodnocení. Ať jsou proto posíleny ekonomické podpory a zákonodárné iniciativy, které by jim umožnily, aby nebyli vyloučeni ze společenského života. Po pravdě řečeno, v posledních desetiletích byla společnost více pozorná k jejich potřebám a medicína rozvinula léčby utišující bolest, které se s celkovým přístupem k nemocnému jeví jako přínosné zvláště pro dlouhodobě nemocné.

3. Více volného času nabízí starým lidem v této životní fázi příležitost čelit hlubokým otázkám, které snad byly přehlíženy z důvodů, jež byly považovány za naléhavější nebo za přednostní. Vědomí blízkosti konečného cíle vede starého člověka k tomu, aby se soustředil na to, co je podstatné, a aby položil důraz na to, co opotřebením věkem nezničí.

A právě proto může starý člověk plnit důležitou úlohu ve společnosti. Je-li pravda, že člověk žije z dědictví těch, kteří ho předešli, a že jeho budoucnost závisí určitým způsobem na tom, jak mu jsou předány kulturní hodnoty lidu, ke kterému patří, může moudrost a zkušenost starých lidí osvětlit jeho cestu v pokroku ke stále úplnější vzdělanosti.

Jak důležité je objevit toto vzájemné obohacování mezi jednotlivými generacemi! Postní doba se svou silnou výzvou k obrácení a k solidaritě nás tento rok povede k tomu, abychom se zaměřili na tato důležitá témata, která zajímají všechny. Co by se stalo, kdyby se Boží lid podrobil jisté běžné mentalitě, která považuje tyto naše bratry a sestry téměř za neužitečné, když jim s věkem nebo s nemocí ubývají i jejich schopnosti? Jak rozdílná ale bude komunita, počínaje od rodiny, bude-li se snažit zachovat si stále otevřenost a přijetí vůči starým lidem!

4. Drazí bratři a sestry, rozjímejme s pomocí Božího slova během postní doby o tom, jak je důležité, aby každé společenství s láskyplným pochopením provázelo ty, kteří zestárli. Kromě toho je třeba si zvyknout myslet s důvěrou na tajemství smrti, aby ke konečnému setkání s Bohem došlo s vnitřním pokojem, ve vědomí, že nás přijme Ten, „který nás utkal v životě naší matky“ (srov. Ž 139,13b) a chtěl nás „ke svému obrazu a podle své podoby“ (srov. Gn 1,26).

Maria, naše průvodkyně na cestě postní doby, ať přivede všechny věřící, zvláště staré lidi, ke stále hlubšímu poznání Krista, který zemřel a vstal z mrtvých a který je nejvyšším smyslem naší existence. Ona, věrná služebnice svého božského Syna, společně se svatou Annou a se svatým Jáchymem, ať se přimlouvá za každého z nás „nyní i v hodinu naší smrti.“

Všem uděluji své požehnání!

Ve Vatikánu 8. září 2004

Seznam dokumentů vydaných v této ediční řadě

1. Poselství Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1994 (1993)
2. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě II. světového dne nemocných 11. února 1994 (1993)
3. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1994 (1993)
4. Poselství Svatého otce mladým celého světa u příležitosti IX. a X. světového dne mládeže 1994–1995 (1994)
5. Poselství Papeže Jana Pavla II. k XXXI. světovému dni modliteb za povolání (1994)
6. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1994 (1994)
7. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXVIII. světovému dni sdělovacích prostředků 15. května 1994 (1994)
8. Dopis papeže Jana Pavla II. rodinám (1994)
9. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni uprchlíků 1994–1995 (1994)
10. Poselství Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1995 (1994)
11. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě III. světového dne nemocných 11. února 1995 (1995)
12. List papeže dětem u příležitosti Roku rodiny (1995)
13. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1995 (1995)
14. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1995 (1995)
15. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXII. světovému dni modliteb za povolání (1995)
16. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXIX. světovému dni sdělovacích prostředků 28. května 1995 (1995)
17. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1996 (1995)
18. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě IV. světového dne nemocných 11. února 1996 (1996)
19. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k postní době 1996 (1996)
20. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1996 (1996)
21. Poselství Svatého otce mladým celého světa u příležitosti XI. světového dne mládeže 1996 (1996)
22. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1996 v jubilejním roce jeho kněžského svěcení (1996)
23. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXIII. světovému dni modliteb za povolání 28. dubna 1996 (1996)
24. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1997 (1996)
25. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k přípravě na V. světový den nemocných 11. února 1997 (1996)
26. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1997 (1996)
27. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1997 (1997)
28. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1997 (1997)
30. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXI. světovému dni sdělovacích prostředků 11. května 1997 (1997)
31. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1998 (1997)
32. Poselství papeže Jana Pavla II. k VI. světovému dni nemocných, Loreto 11. února 1998 (1998)
33. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1998 (1998)
34. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1998 (1998)
35. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1998 (1998)
36. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXV. světovému dni modliteb za povolání 3. května 1998 (1998)
37. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXII. světovému dni sdělovacích prostředků 24. května 1998 (1998)
38. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1999 (1998)
39. Poselství papeže Jana Pavla II. k přípravě VII. světového dne nemocných 11. února 1999 (1999)
40. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1999 (1999)
41. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1999 (1999)

42. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. ke XXXVI. světovému dni modliteb za povolání 25. dubna 1999 (1999)
43. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1999 (1999)
44. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIII. světovému dni sdělovacích prostředků 16. května 1999 (1999)
45. *Incarnationis mysterium* – bula k vyhlášení Velkého jubilea roku 2000 (1999)
46. List papeže Jana Pavla II. umělcům (1999)
47. List papeže Jana Pavla II. starým lidem (1999)
48. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 2000 (1999)
49. Poselství papeže Jana Pavla II. k VIII. světovému dni nemocných (1999)
50. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2000 (2000)
51. Poselství papeže Jana Pavla II. o putování na místa spjatá s dějinami spásy (2000)
52. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 2000 (2000)
53. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2000 (2000)
54. Poselství papeže Jana Pavla II. ke XXXVII. světovému dni modliteb za povolání 14. května 2000 (2000)
55. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIV. světovému dni sdělovacích prostředků 4. června 2000 (2000)
56. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2001 (2000)
57. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni nemocných 11. února 2001 (2001)
58. Apoštolský list Jana Pavla II. daný motu proprio k prohlášení svaté Brigity Švédské, svaté Kateřiny Sienské a svaté Terezie Benedikty od Kříže za spolupatronky Evropy (2001)
59. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2001 (2001)
60. *Novo millennio ineunte* – apoštolský list papeže Jana Pavla II. na závěr Jubilejního roku 2000 (2001)
61. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2001 (2001)
62. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXVIII. světovému dni modliteb za povolání 6. května 2001 (2001)
63. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXV. světovému dni sdělovacích prostředků 27. května 2001 (2001)
64. Poselství Papeže Jana Pavla II. k XXII. světovému dni cestovního ruchu 27. září 2001 (2001)
65. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2002 (2001)
66. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni nemocných 11. února 2002 (2002)
67. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2002 (2002)
68. Poselství papeže Jana Pavla II. k LXXVIII. světovému dni uprchlíků 2002 (2002)
69. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIX. světovému dni modliteb za povolání 21. dubna 2002 (2002)
70. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXVI. světovému dni sdělovacích prostředků 12. května 2002 (2002)
71. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2002 (2002)
72. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXIII. světovému dni cestovního ruchu 2002 (2002)
73. *Misericordia Dei* – apoštolský list o některých aspektech slavení svátosti smíření (2002)
74. *Rosarium Virginis Mariae* – apoštolský list o modlitbě svatého růžence (2002)
75. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2003 (2002)
76. Poselství papeže Jana Pavla II. u příležitosti LXXXIX. světového dne uprchlíků 2003 (2003)
77. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2003 (2003)
78. Poselství papeže Jana Pavla II. k XI. světovému dni nemocných 2003 (2003)
79. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Dni mládeže v diecézích na Květnou neděli 13. dubna 2003 (2003)
80. Poselství papeže Jana Pavla II. k XL. světovému dni modliteb za povolání (2003)

81. Poselství papeže Jana Pavla II. ke XXXVII. světovému dni sdělovacích prostředků (2003)
82. *Ecclesia in Europa* – posynodální apoštolská exhortace (2003)
83. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXIV. světovému dni cestovního ruchu 2003 (2003)
84. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni míru 1. ledna 2004 (2003)
85. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni nemocných 11. února 2004 (2004)
86. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2004 (2004)
87. Poselství papeže Jana Pavla II. k XC. světovému dni uprchlíků 2004 (2004)
88. *Spiritus et sponsa* – apoštolský list papeže Jana Pavla II. k příležitosti XL. výročí vyhlášení konstituce o posvátné liturgii *Sacrosanctum Concilium* (2004)
89. Poselství papeže Jana Pavla II. k XIX. světovému dni mládeže na Květnou neděli 4. dubna 2004 (2004)
90. Poselství papeže Jana Pavla II. k XLI. světovému dni modliteb za povolání 2. května 2004 (2004)
91. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXVIII. světovému dni sdělovacích prostředků (2004)
92. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2004 (2004)
93. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXV. světovému dni cestovního ruchu (2004)
94. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XX. světovému dni mládeže (Kolín, srpen 2005) (2004)
95. Apoštolský list Svatého otce Jana Pavla II. biskupům, kněžím a věřícím laikům k Roku eucharistie (říjen 2004 – říjen 2005) *Mane nobiscum Domine* (2004)
96. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k Světovému dni míru 1. ledna 2005 (2004)
97. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XIII. světovému dni nemocných 2005 (2005)
98. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 2005 (2005)
99. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k postní době 2005 (2005)